

Dossier del professorat

INTRODUCCIÓ	3
PROPOSTA EDUCATIVA: Objectius generals i orientacions didàctiques	4
QUADRE RESUM DELS CONTINGUTS CURRICULARS	5
ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	6
ESCOLA BRESSOL I EDUCACIÓ INFANTIL	
El Drac de 4 colors	6
El trencaclosques del reciclatge	8
EDUCACIÓ PRIMÀRIA	
Casa cosa al seu lloc	9
El camí dels residus	10
L'esmorzar aluminitzat	13
Inventem amb les deixalles	15
No m'emboliquis	16
Joc de la brossa	18
Història de la Sra. Brossa	19
Amb el menjar no s'hi juga	20
Joc de la compra	22
Són molt especials	24
Bossa oberta	26
Fem compost	27
Fem sabó	30

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

Joc de la compra	22
Són molt especials	24
Bossa oberta	26
Fem compost	27
Fem sabó	30
Xerrada sobre residus	32
Enllacem amb les renovables	33

BATXILLERAT, CICLES FORMATIUS I ADULTS

Joc de la compra	22
Són molt especials	24
Bossa oberta	26
Fem compost	27
Fem sabó	30
Xerrada sobre residus	32
Enllacem amb les renovables	33

RECULL DE RECURSOS I MATERIALS	34
--------------------------------------	----

REFERÈNCIES I BIBLIOGRAFIA	39
----------------------------------	----

El Programa d'Educació Ambiental del Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental, neix l'any 1999, amb l'inici de la implantació de la recollida selectiva, amb l'objectiu de donar a conèixer els models de recollida, les diferents fraccions, les instal·lacions de gestió i tractament de residus i la importància de separar correctament els residus.

El programa ofereix un conjunt d'activitats que s'adrecen als diferents agents socials amb l'objectiu principal d'augmentar el nivell de conscienciació pel que fa als residus generats en l'àmbit del Consorci.

La temàtica són els residus, amb un enfocament d'integració transversal de continguts (per exemple, l'economia circular, la prevenció, el malbaratament, o en aspectes com el consum d'energia o els models de consum...).

Segons el perfil dels participants, la programació de les activitats es divideix principalment en dos públics: Estudiants d'educació infantil, primària, secundària obligatòria (ESO) i a estudiants de batxillerat i cicles formatius, així com a altres centres educatius específics, i grups d'adults/familiars.

L'oferta educativa actual per a adults i a escolars es pot consultar al web del Consorci www.cresidusvo.cat apartat Programa d'Educació Ambiental (<http://goo.gl/DiwIOj>).

PROPOSTA EDUCATIVA: Objectius generals i orientacions didàctiques

El Programa d'Educació Ambiental del Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental pretén assolir l'objectiu final de promoure un major compromís ciutadà a través de metodologies didàctiques innovadores, per una ciutadania més compromesa en la correcta gestió dels residus municipals. Alhora, es plantegen els següents objectius: Sensibilitzar i educar sobre la gestió i el tractament dels residus municipals, fomentar hàbits sostenibles entre la població, promoure el pensament crític i oferir a la població eines i valors necessaris per consolidar un futur sostenible.

Les activitats que proposa el Programa d'Educació Ambiental del Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental estan pensades per afavorir al desenvolupament competencial a través de l'aprenentatge cooperatiu i inclusiu en els quals poden aprendre junts participants diferents.

Les activitats incloses al programa d'educació ambiental es troben classificades segons el nivell educatiu al qual s'adapten, tot i que estan obertes a l'adaptació per a altres nivells i capacitats.

El dossier del mestre dóna un seguit de pautes per treballar dins l'aula per tal que l'aprenentatge no només quedi en el temps invertit en el taller, sinó que també hi hagi un treball previ i posterior a l'activitat per a facilitar als alumnes la consolidació dels continguts treballats.

ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

EL DRAC DE 4 COLORS

Presentació: A partir de la reproducció d'un vídeo (o la narració d'un conte, si s'elegeix), s'explica el model i sistema de recollida que es duu a terme al municipi, la diferència entre els diferents residus i la importància de separar bé les deixalles. A continuació, es treballa la separació dels residus a manera de joc en què els alumnes han de llençar les deixalles al lloc que toca.

Abans de l'activitat: Abans de la realització de l'activitat és aconsellable anar introduint als nens i nenes dins del context de la prevenció, la reducció, reutilització i el reciclatge de residus. Informar-los que podem separar la brossa en diferents fraccions segons la seva tipologia, i ensenyar-los el codi de colors associat a cada residu, ja siguin envasos de plàstic/metall, paper- cartró, vidre o matèria orgànica. Cal conèixer prèviament, quin tipus de model d'aportació es disposa al municipi (ex. Recollida en contenidors o porta a porta), per tal d'adaptar la dinàmica.

S'explicarà que existeixen diferents models de recollida i com funcionen. Sobretot, insistir en la correcta separació dels residus. Donada l'edat dels participants, l'explicació haurà de ser molt simplificada i introduir-los dins la temàtica de forma gradual.

Durant l'activitat:

- Al moment d'escenificació del conte, és recomanable donar expressivitat a la veu: Moderant el ritme, canviant l'entonació, regulant el timbre i el volum.
- Al moment de posar en pràctica la caracterització de cada residu caldria posar especial atenció a l'hora d'introduir els diferents tipus de contenidors o bosses de separació selectiva i quines deixalles van a cadascun d'ells.
- Adaptar la dinàmica al tipus de model d'aportació de la ciutat on es visqui. En el cas de les ciutats amb recollida porta a porta, cal insistir en el codi de colors del reciclatge.

Després de l'activitat: Al llarg del curs el professor pot anar fent recordatori d'on va cada tipus de deixalles cada cop que algun alumne o inclòs el mateix professor hagin de tirar alguna cosa a la brossa.

Si no es disposa de contenidors, cubells o bosses per a facilitar la separació de les deixalles a l'aula, és recomanable posar-les a disposició per donar continuïtat als coneixements apresos.

Activitats complementàries:

- El trencaclosques del reciclatge: Pàg. 7 del Programa d'Educació Ambiental.
- Cada cosa al seu lloc: Pàg. 10 del Programa d'Educació Ambiental.

ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

EL TRENACLOSQUES DEL RECICLATGE

Presentació: Treballem amb les diferents fraccions de residus domèstics, el reciclatge, els colors i les formes a través del joc.

Abans de l'activitat: Prèviament a l'activitat s'aconsella introduir els conceptes de prevenció, reducció, reutilització i per últim, el concepte de reciclatge dels residus. També és important aprendre a identificar la seva composició per tal de determinar a quina fracció corresponen. Una forma molt visual, és treballar-ho a classe utilitzant residus reals.

Aquesta activitat requereix d'un treball previ en el coneixement dels colors, principalment, els de les diferents fraccions de residus.

Durant l'activitat: Contribuir al correcte desenvolupament de l'activitat fomentant l'organització i la participació dels alumnes. Ajudar a resoldre els dubtes entorn de la classificació dels residus segons les diferents fraccions i vetllar pel respecte i cura del material facilitat durant l'activitat per preservar el seu bon estat.

Després de l'activitat: Seguir treballant els conceptes exposats, tant abans com durant l'activitat, per així donar-los continuïtat al llarg del temps. És important aprendre a reconèixer bé les diferents tipologies de residus i en quina fracció corresponen per tal de poder-los reciclar correctament. Destinar altres accions, sessions o activitats, com per exemple els treballs manuals, on la prevenció, reducció, reutilització i reciclatge en tinguin el protagonisme.

Activitats complementàries:

- El Drac de 4 colors: Pàg. 4 del Programa d'Educació Ambiental.
- Cada cosa al seu lloc: Pàg. 10 del Programa d'Educació Ambiental.

CADA COSA AL SEU LLOC

Presentació: Activitat en format de joc en el qual primer es fa una exposició dels problemes ambientals causats per les deixalles tot buscant solucions per resoldre'ls. Duent a terme el joc, s'aprendrà a classificar correctament les diferents tipologies de residus.

Abans de l'activitat: Treballar els conceptes de prevenció i de les 4R: Reduir, reutilitzar, reciclar i repensar, integrant-ho en la dinàmica normal de la classe. Per exemple, a l'hora de fer treballs manuals, fomentar la minimització de material a utilitzar, reutilitzar paper de diari per protegir les taules de la cola i pintura i un cop acabada l'activitat, dipositar els residus al contenidor o bossa que li pertoca.

Durant l'activitat: Fomentar la participació de tot el grup i donar suport aquells nens i nenes que necessiten un cop de mà per decidir on va cada residu intentant que per si mateix trobi la resposta correcta sense donar-li la solució. També, es pot demanar l'aportació raonada per part dels alumnes sobre exemples de prevenció, reducció, reutilització i reciclatge, a altres àmbits de la seva vida quotidiana fora de l'escola, per exemple, a casa, durant les vacances, etc.

Després de l'activitat: Per consolidar millor els conceptes de l'activitat, es pot facilitar als participants una fitxa didàctica específica. Des del Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental, s'anima que l'ensenyament no només quedi en el temps que dura l'activitat o taller per tal de fomentar l'aprenentatge continu per a l'aplicació dels conceptes de prevenció i de les 4R en el dia a dia dels participants.

Si no es disposa de contenidors, cubells o bosses per a facilitar la separació de les deixalles a l'aula, és recomanable posar-los a l'abast per donar continuïtat als coneixements apresos.

Activitats complementàries:

- El camí dels residus: Pàg. 13 del Programa d'Educació Ambiental.

EL CAMÍ DELS RESIDUS

Presentació: Amb l'ajut d'una estora que representa la ciutat i d'un camió de les escombraries, esbrinarem el misteri d'on van a parar els nostres residus.

Abans de l'activitat: En funció del nivell del grup-classe, es poden adaptar els continguts de treball. Es pot introduir als alumnes els conceptes de prevenció i de les 4R: Reduir, reutilitzar, reciclar i repensar integrant-ho en la dinàmica normal de la classe, tal com l'exemple que s'ha comentat al taller de cada cosa al seu lloc.

D'altra banda, es poden dedicar una o diverses sessions a parlar sobre les tipologies de models de recollida de residus que existeixen, és a dir, recollida amb contenidors, porta a porta, etc., i sobre l'itinerari que fan els residus des que es llencen fins que arriben a plantes de triatge, deixalleries o a plantes per a la seva valorització energètica.

Es pot treballar el concepte d'economia circular, per tal que els alumnes entenguin que un residu es pot transformar en un recurs.

Durant l'activitat: Es fomentarà la participació de tots els integrants del grup, fent de l'activitat un joc dinàmic.

- 1) Deixem que els nens i nenes vagin guiant cap on fer anar el camió cada cop recull les deixalles mitjançant les següents preguntes:
 - Imaginem que el contenidor està ple o en el cas de la recollida porta a porta aquell dia toca recollir una determinada fracció. Què ha de fer el camió?
 - Un cop recull la brossa, cap on ha d'anar?
 - Depèn de què hagi vingut a recollir, no?
 - Quin tipus de residus ha agafat?
 - Són tots del mateix material?
 - Els podem transformar i crear un altre objecte nou?
 - Existeix algun lloc on puguin fer això?

(Cada un dels residus que recollim selectivament es transporta i es gestiona de forma separada en diferents plantes de tractament per recuperar i valoritzar els materials).

- 2) Repetirem amb tots els altres contenidors o bosses de les diferents fraccions i segons la tipologia direm on van els seus residus.

Orgànica: Anirà a una planta de tractament de la fracció orgànica: Planta de digestió anaeròbica i de compostatge.

Paper i cartró: Anirà a una planta de reciclatge de paper.

Envasos de vidre: Aniran a una planta de reciclatge de vidre.

Envasos lleugers: Aniran a una planta de reciclatge d'envasos.

Resta: Anirà a una planta de tractament de la resta, i després a valorització energètica.

- 3) Tot seguit, se'ls preguntarà què és una planta de tractament de la resta.

És una instal·lació on primer es tria tot allò que es pugui classificar, separar i recuperar fàcilment, mitjançant un tractament mecànic (orgànica, paper, metalls, plàstics, vidre, etc.).

- 4) En cas que al municipi es realitzi un altre tipus de model de recollida de residus, també és convenient explicar-lo.

Després de l'activitat: Per consolidar millor els conceptes de l'activitat, treballar una fitxa didàctica específica. Paral·lelament, reproduir vídeos sobre els processos de valorització i tractament de residus i vídeos de la planta de tractament de digestió anaeròbica i de compostatge. Des del Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental, s'anima que l'ensenyament no només quedi en el temps que dura l'activitat o taller per tal de fomentar l'aprenentatge continu per a l'aplicació dels conceptes de prevenció i de les 4R en el dia a dia dels participants.

Activitats complementàries:

- Cada cosa al seu lloc: Pàg. 10 del Programa d'Educació Ambiental.
- Visita a una deixalleria: Pàg. 50 del Programa d'Educació Ambiental.

- Visita a la planta de digestió anaeròbica i de compostatge: Pàg. 58 del Programa d'Educació Ambiental.

L'ESMORZAR ALUMINITZAT

Presentació: Taller participatiu pel qual s'anima als participants a què comparin els seus embolcalls de l'esmorzar i crear el seu propi a través de la reutilització de materials, per tal de disminuir la generació de residus, entre ells el paper d'alumini.

Abans de l'activitat: Es pot introduir als nens i nenes els conceptes de prevenció i de les 4R: Reduir, reutilitzar, reciclar i repensar integrant-ho en la dinàmica normal de la classe tal com l'exemple que s'ha comentat al taller de cada cosa al seu lloc. Es pot dedicar un matí a parlar sobre els diferents tipus d'embolcalls que podem fer servir per embolicar els aliments i quins tipus serien reutilitzables. Explicar l'estratègia del residu 0.

Durant l'activitat: Durant l'explicació, es fomentarà la participació de tots els integrants del grup mitjançant preguntes obertes i es tractaran les diferents tipologies d'embolcalls sense senyalar que és propietat d'un nen o nena en concret. Un cop es procedeixi a crear el propi embolcall, s'explicarà el pas a pas com fer-lo, representant-ho esquemàticament a la pissarra. Els passos a seguir seran:

- Dibuixar un rectangle de mides 250x350 mm a la tela de roba i a la bossa de plàstic i retallar-los.
- En cas que el rectangle de roba tingui una cara estampada, posar-la de cara a baix.
- Retallar tires de cinta adhesiva de doble cara, enganxar-les resseguint el marge del rectangle de roba.
- Enganxar el rectangle de plàstic damunt del de roba. Si el plàstic té publicitat, posar-lo de cara a baix perquè quedi a l'interior.
- Retallarem una tira de veta adherent de 5 cm i l'enganxarem a un extrem dels retalls per la part exterior i l'altra a l'altre extrem.
- Reforçarem la tira amb una grapa.

Després de l'activitat: Insistir activament en la utilització d'embolcalls més sostenibles. Des del Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental, s'anima que l'ensenyament no només quedi en el temps que dura l'activitat o taller per tal de fomentar l'aprenentatge continu per a l'aplicació dels conceptes de prevenció i de les 4R en el dia a dia dels participants.

Activitats complementàries:

- Cada cosa al seu lloc: Pàg. 10 del Programa d'Educació Ambiental.
- El camí dels residus: Pàg. 13 del Programa d'Educació Ambiental.
- Inventem amb les deixalles: Pàg. 19 del Programa d'Educació Ambiental.

INVENTEM AMB LES DEIXALLES

Presentació: Un cubell de la brossa buit al matí, s'omple al llarg del dia. Però, de què estan fets els residus (d'on surt la matèria primera)? Com es poden reutilitzar abans d'enviar-los a reciclar? Buscarem la solució amb la participació del grup. Per aprendre a valorar l'aprofitament dels residus i posar en pràctica el reciclatge, construirem una menjadora per a ocells amb una ampolla de plàstic.

Abans de l'activitat: Introduir els conceptes de prevenció i les 4R: Reduir, reutilitzar, reciclar i repensar integrant-ho en la dinàmica normal de la classe tal com l'exemple que s'ha comentat al taller de Cada cosa al seu lloc. Durant els dies previs a l'activitat, treballar en què un residu és un recurs.

Durant l'activitat: S'explicarà pas a pas com crear la menjadora. Per això caldrà seguir els passos següents:

Amb el suport de la pissarra, dibuixarem pas a pas com fer-ho:

- Es folrarà tota l'ampolla amb fulls en brut, enganxant-los al seu voltant.
- Cada participant pintarà l'ampolla al seu gust.
- A 2 cm de la part inferior de l'ampolla farem un forat amb les tisores. També en farem un al tap.
- Posteriorment, s'obrirà una finestreta de 5 cm d'alçada just 1 cm per sobre del forat.
- Introduïrem el branquilló dins del forat de la part inferior.
- Introduïrem els dos extrems del cordill dins del forat de l'ampolla i hi farem un nus perquè no s'escapi.

Després de l'activitat: Es poden seguir realitzant tallers de reutilització i reciclatge de materials. Des del Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental, s'anima que l'ensenyament no només quedi en el temps que dura l'activitat o taller per tal de fomentar l'aprenentatge continu per a l'aplicació dels conceptes de prevenció i de les 4R en el dia a dia dels participants.

Activitats complementàries:

- Cada cosa al seu lloc: Pàg. 10 del Programa d'Educació Ambiental.
- El camí dels residus: Pàg. 13 del Programa d'Educació Ambiental.
- L'esmorzar aluminitzat: Pàg. 16 del Programa d'Educació Ambiental.

NO M'EMBOLIQUIS

Presentació: Introducció en l'aspecte més important per la prevenció dels residus: La reducció. A través de l'escenificació de tres o quatre situacions quotidianes es sintetitzarà en una fitxa la importància del canvi d'hàbits i de les situacions que ens porten a generar més o menys residus.

Abans de l'activitat: Es pot introduir als nens i nenes els conceptes de prevenció i de les 4R: Reduir, reutilitzar, reciclar i repensar integrant-ho en la dinàmica normal de la classe tal com l'exemple que s'ha comentat al taller de Cada cosa al seu lloc. Durant els dies previs a l'activitat, el professor o professora pot demanar als seus alumnes que portin pensades 3 accions que podríem dur a terme per reduir els residus. A partir d'això, es pot iniciar un debat.

Durant l'activitat: Deixarem que els mateixos participants escullin el representant del grup. Un cop escenificades i endevinades totes les accions quotidianes podem entrar en debat sobre si les accions dutes a terme són les més adequades o com es poden millorar. Algunes de les opcions d'escenificació poden ser:

- Al primer representant se li indicarà que escenifiqui que es lleva de bon matí i es prepara l'esmorzar. Arribat el moment d'embolicar-lo, haurà d'escollir entre les diferents opcions: Paper absorbent, paper d'alumini o un embolcall reutilitzable.
- El segon representant haurà d'escenificar que acaba de dinar i li queda menjar al plat i el vol conservar a la nevera. Haurà d'escollir entre les diferents opcions: Deixar-lo al plat i tapar-lo amb paper de film, utilitzar un envàs amb tapa o deixar-lo destapat.
- El tercer representant haurà d'escenificar que necessita 6 pomes i se'n va a comprar. Haurà d'escollir entre dues opcions: Triar una safata amb 6 pomes envasades o comprar-les a granel.

Després de l'activitat: Des del Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental, s'anima que l'ensenyament no només quedi en el temps que dura l'activitat o taller per tal de fomentar l'aprenentatge continu per a l'aplicació dels conceptes de prevenció i de les 4R en el dia a dia dels participants.

Valorar la prevenció de residus associada al consum responsable i al malbaratament alimentari. Donar continuïtat a l'aprenentatge amb activitats relacionades amb el malbaratament alimentari i consum responsable.

Activitats complementàries:

- L'esmorzar aluminitzat: Pàg. 13 del Programa d'Educació Ambiental.
- Joc de la brossa: Pàg. 25 del Programa d'Educació Ambiental.
- Història de la Sra. Brossa: Pàg. 28 del Programa d'Educació Ambiental.
- Joc de la compra: Pàg. 34 del Programa d'Educació Ambiental.
- Bossa oberta: Pàg. 40 del Programa d'Educació Ambiental.
- Visita a la deixalleria: Pàg. 50 del Programa d'Educació Ambiental.
- Visita a la planta de digestió anaeròbica i de compostatge: Pàg. 58 del Programa d'Educació Ambiental.

JOC DE LA BROSSA

Presentació: Activitat en format de joc on els participants han d'anar superant diferents qüestions i proves que se'ls planteja relacionades amb la temàtica dels residus, alhora que s'aclareixen els dubtes que puguin sorgir.

Abans de l'activitat: Introduir els conceptes de prevenció i de les 4R: Reduir, reutilitzar, reciclar i repensar integrant-ho en la dinàmica normal de la classe tal com l'exemple que s'ha comentat al taller de Cada cosa al seu lloc. Durant els dies previs a l'activitat, es pot dur a terme alguna sessió sobre els models de recollida de residus que existeixen, la gestió que se'n fa i la problemàtica associada a la gran extracció de matèries primeres i la gran generació de residus.

Durant l'activitat: És aconsellable que en tot moment es vetlli pel respecte entre els participants, adoptar una posició objectiva, monitorar les respostes, fent ús del raonament i del diàleg entre els participants.

Després de l'activitat: Fer un repàs de les respostes no encertades i que els participants enumerin què han après durant l'activitat.

Activitats complementàries:

- L'esmorzar aluminitzat: Pàg. 16 del Programa d'Educació Ambiental.
- No m'emboliquis: Pàg. 22 del Programa d'Educació Ambiental.
- Història de la Sra. Brossa: Pàg. 28 del Programa d'Educació Ambiental.
- Visita a la deixalleria: Pàg. 50 del Programa d'Educació Ambiental.
- Visita a la planta de digestió anaeròbica i de compostatge: Pàg. 58 del Programa d'Educació Ambiental.

HISTÒRIA DE LA SRA. BROSSA

Presentació: A través d'una presentació (ppt), es fa un repàs de la problemàtica dels residus, la seva història, evolució i gestió actual. S'aprofita per aprofundir en la cerca d'accions de prevenció, reducció, reutilització i reciclatge.

Abans de l'activitat: Realitzar un treball previ sobre el model i sistema de recollida que els alumnes tenen a la seva població, explicant de què tracta i els altres tipus que existeixen.

Treballar els conceptes de prevenció, de les 4R: Reducció, reutilització i reciclatge i d'economia circular, tant en l'àmbit teòric com pràctic. L'economia circular és un model d'economia que busca tancar el cicle de producció i consum de manera que els residus resultants es converteixin en recursos de nou. Aprofitar les classes d'arts plàstiques per utilitzar brics, ampolles, paper en brut, rotllos de paper... per fer noves creacions.

Durant l'activitat: Presentar en PowerPoint la Història de la Senyora Brossa i fomentar la participació dels alumnes per buscar tots junts possibles accions per a la prevenció, reducció, reutilització i reciclatge dels residus: A casa, a l'escola, durant la compra, el transport...

Després de l'activitat: Treballar la fitxa didàctica a classe.

Activitats complementàries:

- El camí dels residus: Pàg. 13 del Programa d'Educació Ambiental.
- Visita a la deixalleria: Pàg. 50 del Programa d'Educació Ambiental.
- Visita a la planta de digestió anaeròbica i de compostatge: Pàg. 58 del Programa d'Educació Ambiental.

AMB EL MENJAR NO S'HI JUGA

Presentació: Ser conscients de la problemàtica associada al malbaratament alimentari, és un dels punts claus per evitar el desaprofitement dels aliments. En aquest taller es treballarà el malbaratament alimentari des del punt de vista de la comunicació a diferents nivells per donar a conèixer la problemàtica que comporta.

Abans de l'activitat: Treballar els conceptes de prevenció i de les 4R: reduir, reutilitzar, reciclar i repensar, entorn la compra d'aliments, el seu consum i generació de residus. Comunicar la importància de planificar un menú setmanal per tal d'adaptar al màxim la compra d'aliments a la verdadera necessitat real. Si tot i això en alguns àmbits, a l'escola o a la llar, no es pot evitar que ens sobri menjar, realitzar una pluja d'idees per evitar llençar-lo: guardar-lo per l'endemà, aprofitar-lo per cuinar nous plats, alimentar animals domèstics o de granja, donant les restes d'enciam a les gallines, per exemple, o fer compost.

Amb anterioritat a la data en què es realitzi el taller, és recomanable que els alumnes realitzin pel seu compte una cerca sobre el malbaratament alimentari i treballar el format de notícia i com extreure'n la informació.

Durant l'activitat: Fomentar el recordatori dels conceptes adquirits entorn del malbaratament alimentari, promovent la participació i cooperació conjunta dels grups a l'hora de posar en pràctica els continguts dins els tres espais que contempla l'activitat. Donar suport als participants sobretot en l'espai de la creació o tractament de la notícia.

Després de l'activitat: Donar continuïtat a l'activitat animant als participants a crear i/o compartir amb tots els companys una recepta de plat elaborat a partir del reaprofitement de sobres de menjar que encara es poden consumir, compartint-ho a través del portal web del centre perquè sigui accessible a tots els usuaris.

Quant a activitats fora del centre, és interessant la participació voluntària en espigolades al camp amb els productors de la zona on també poden participar tots els membres de la família.

Activitats complementàries:

- El camí dels residus: Pàg. 13 del Programa d'Educació Ambiental.
- Bossa oberta: Pàg. 40 del Programa d'Educació Ambiental.
- Fem compost: Pàg. 43 del Programa d'Educació Ambiental.
- Visita a la planta de digestió anaeròbica i de compostatge: Pàg. 58 del Programa d'Educació Ambiental.

JOC DE LA COMPRA

Presentació: Activitat dinàmica i de sensibilització ciutadana que simula l'acte d'anar a comprar en un comerç amb la finalitat de fer reflexionar sobre la generació de residus en l'origen i la problemàtica que comporten. La dinàmica pretén col·laborar amb la prevenció i minimització dels residus aplicant criteris de compra responsable.

Abans de l'activitat: Realitzar una activitat de recerca sobre els diferents tipus d'etiquetatge i utilització d'embolcalls per a la conservació del menjar i treballar el concepte de la prevenció.

Durant l'activitat: L'educador demanarà que es formin 4 ó 5 grups depenent del nombre de participants. A cada grup se'ls donarà una llista de la compra i hauran d'escollir el dibuix dels productes que creguin més adients tenint en compte:

- Criteris d'envasat: Com menys quantitat d'envasos, millor.
- Procedència: Com menys recorregut en transport hagi fet el producte, millor.
- Composició dels productes: Com més naturals i sense conservants, millor.
- Tipus d'envàs: Prioritzar la no utilització d'envasos. En cas de no poder-ho evitar, optar pels biodegradables (paper o cartró), del vidre (no perd qualitat al reciclar-lo) i com a última opció els de plàstic.
- Transport a casa: Optar per les bosses reutilitzables, el carret de la compra o caixes de cartró.
- Quantitat: Optar sempre pel granel, comprarem el just i necessari i estarem contribuint a la minimització de residus.
- Etiquetes: Comentar les diferents tipologies d'etiquetes, entre elles les de producte ecològic, km0, comerç just...

Després de l'activitat: Explicar l'estratègia sobre el pacte de la bossa, fomentar el reciclatge a casa, aprofundir en el concepte de les ecoetiquetes, productes de km0 i comerç just.

Activitats complementàries:

- No m'emboliquis: Pàg. 22 del Programa d'Educació Ambiental.
- Història de la Sra. Brossa: Pàg. 28 del Programa d'Educació Ambiental.
- Bossa oberta: Pàg. 40 del Programa d'Educació Ambiental.